

سیمای یک روزنامه منتشر نشده

عکس: روشن پرویزی / جامعه فردا

همتی
برای فردا

• داود باقری •

مهرسوز

مطبوعات رکن چهارم دموکراسی است و این جایگاه کلاسیک این رکن است. در تعریف جدید هم به رسم آن که از کالی به این چهار رکن اضافه شده یا اساساً نحوه تعریف آن رکن تغییرات عمیقی پیدا کرده است، اما با این حال رسانه‌های آزاد و مستقل همواره یکی از مهم‌ترین پایه‌های تحقق یک دموکراسی پایدار به شمار رفته‌اند.

در ایران هم هر چند مطبوعات، سبایق‌های دیرین دارند، اما تا پیش از انقلاب جز دوره‌هایی کوتاه هیچ‌گاه اصحاب رسانه، طعم زیست در فضای آزاد و قانونمند را تجربه نکردند. در چهار دهه اخیر هم نشریات فراز و فرودهای فراوانی را طی کرده‌اند و فشارها و مشکلاتی متناسب با هر دوره گریبانگیر روزنامه‌نگاران، خبرنگاران و فعالان رسانه بوده است، اما یکی از بزرگ‌ترین مشکلات پیش پای رسانه‌های ما، عصر کوتاه آنان است. متأسفانه در چند دهه اخیر، نشریات و رسانه‌های نوشتاری ما تجربه‌های منقطع و کوتاه مدت داشته‌اند که موجب شده است تا اصحاب رسانه، فرصت و امکان انتقال تجربیات از نسلی به نسل دیگر را پیدا نکنند.

به استثنای چند نشریه وابسته به نهادهای دولتی، همه نشریات مستقل از این آسیب در امان نبوده‌اند و همین، مانع استفاده از مهارت‌ها و تجربه‌های نسل‌های مختلف در مطبوعات شده است.

فضای آزاد مطبوعات علاوه بر لزوم وجود تدابیر قانونی و حمایت‌های دولتی که شرط لازم تحقق آن است، نیاز به وجود تجربه و پختگی اصحاب رسانه را برای بهره‌گیری از آن دارد.

«جامعه فردا» روزنامه‌ای است که قرار است از این پس به جای نشریه‌ای استانی، منطقه‌ای که قریب به ۱۳ سال در آراک با عنوان «عصر یاس» منتشر می‌شد، منتشر شود. روزنامه‌ای که در آغاز محدود و نوزبع‌اش در استان مرکزی بود و به تدریج کل منطقه غرب کشور را در بر گرفت. اینک پس از یک دهه تجربه فعالیت مطبوعاتی در بخشی از کشور، قرار است با تعریفی جدید و در قالبی کاملاً متفاوت، البته با رویکرد اصلاح‌طلبی، با توجه به دغدغه‌های ملی و میهنی روزنامه‌ای تازه در سطح کل کشور منتشر شود. روزنامه‌ای که در فضای مطبوعاتی می‌تواند نشاط تازه‌ای به وجود آورد و موجب افزایش حجم اطلاع‌رسانی در کشور شود.

ادامه در صفحه ۳

تلاش برای فردایی بهتر

مهراد حاجتی

نقدشور این سرزمین

در زمانه‌ای که در جوامع توسعه‌یافته نیز با وجود رسانه‌های آزاد همچنان چهره‌های «عوامگرا» بی‌همچون «ترامپ» می‌توانند بر سر کار بیایند و فضای جهان را بارفتارهای خردستیزانه خود آشوبناک کنند، به نظر می‌رسد همچنان جهان کم و بیش به رسانه‌های منتقد نیازمند است. رسانه‌هایی که بتوانند با خردستیزان مقابله کنند و رفتار آنان را به بوته نقد بگذارند. جهان در عصر حاضر بیش از هر زمان به نقد احتیاج دارد. نقد در جهت تصحیح رفتار تندروها و دعوت به خردورزی.

سالیانی است که می‌گویند «گذشته چراغ راه آینده است». اما بی‌گمان این «خرد» است که چراغ راه آینده بشریت است. در جوامع چندصدایی همواره چراغ افروزان در بی‌روشنگری بوده‌اند و روشنگری با خردورزی امکان‌پذیر بوده است. از همین رو «روشنگران خردورز» پیشگامان جوامعی شدند که امروز از آن جوامع به عنوان جوامع «توسعه‌یافته» یاد می‌کنند. امروزه دغدغه اندیشمندان همه جوامع، هموار کردن مسیر برای رسیدن به توسعه‌ای پایدار است و توسعه پایدار با گردش آزاد اطلاعات ملازم است. اجتناب‌ناپذیری دارد. از همین رو، مطبوعات آزاد در جوامع توسعه‌یافته یک رکن محسوب می‌شوند.

توسعه و پیشرفت دانسته‌اند. «جامعه فردا» می‌تواند به عنوان یک نشریه مستقل، نقشی هر چند ناچیز در این میان ایفا کند. نقشی که در آن صداهای مختلف شنیده شود و با طرح گفت‌وگو زمینه این چندصدایی را فراهم آورد. به نظر می‌رسد امروز که کشور برابر تندباد هجوم خردستیزان غوغاگری همچون «ترامپ» قرار گرفته، بیش از هر زمان نیاز به رسانه‌های مستقل و قدرتمند حس می‌شود. رسانه‌هایی که بتوانند با طرح مسائل ملی توجه صاحب‌نظران را جلب و آنها را دعوت به حل آنها کنند. فراهم کردن بستر مناسب برای طرح چنین مسائلی از عهده رسانه‌های دغدغه‌مند برمی‌آید. از همین رو «جامعه فردا» تلاش خواهد کرد این زمینه را فراهم آورد تا همه صاحب‌نظران علاقه‌مند به توسعه سیاسی بتوانند به طرح دیدگاه‌های خود بپردازند و مناسبات تازه‌ای را برای طرح این دیدگاه‌ها رقم بزنند. قطعاً روزنامه «جامعه فردا» با اتکا به اعتماد مردم و بزرگان نیکاندیش که گروه‌های مرجع جامعه قلمداد می‌شوند می‌تواند در این مسیر به توفیق برسد. هر چند که مسیر درازی در پیش دارد. مسیری سخت و دشوار که از هم‌اکنون باید برای عبور از موانعش خود را آماده کند. حضور امروز ما به این خاطر است که بتوانیم «جامعه فردا» را با خردجمعی خردورزان بزرگ جامعه بسازیم. خردورزی که آنها نیز چون جامعه مطبوعات همواره با تابوهای مبارزه کرده‌اند و هر باره سر بلند از آزمون‌های دشوار بیرون آمده‌اند. بی‌گمان در این مسیر دشوار خردمندان ما را تنها نخواهند گذاشت. چنان که مطبوعات نیز در طول سالیان همواره در کنار آنها بوده‌اند. اندیشیدن به فردای جامعه، دغدغه «جامعه فردا» است. جامعه‌ای که با هوبت جمعی یک ملت معنا خواهد داشت.

رکنی برای باز نگه داشتن فضای رسانه‌ای که بتوان با گردش آزاد اطلاعات دست به نقد و تحلیل زد و جامعه را در مسیر توسعه، بیدار نگاه داشت. در میهن عزیزمان ایران، از مشروطیت تا به امروز همواره مطبوعات دچار قیض و بسط‌های فراوان بوده‌اند. با هر تحوّل، مطبوعات نیز دچار فراز و نشیب شده‌اند و اینگونه مسیری طولانی را از سالیان دور تا به امروز پیموده‌اند. مسیری که در طول آن بسیاری از روزنامه‌نگاران با مشکلات و محرومیت‌های فراوان روبه‌رو شده‌اند و هزینه‌های بسیاری نیز پرداخته‌اند. دوران اصلاحات به عنوان دوران نوبین مطبوعات یاد می‌کنند. دورانی که مطبوعات بهار خود را جشن گرفتند و تاریخ تازه خود را آغاز کردند. هر چند این دوران چندان پایدار نماند، اما مطبوعات دیگر به گذشته باز نگشت. تحولات سیاسی و اجتماعی، کشور را در مسیری قرار داد که تاگزیر به ادامه بود و مطبوعات که نقشی تعیین‌کننده در آن تحولات ایفا می‌کرد کم و بیش به نقش خود ادامه داد. این چنین بود که مطبوعات در مسیری بی‌بازگشت و رو به جلو تا به امروز رسیده‌اند و به نظر می‌رسد این مسیر همچنان با همه مشکلات ادامه خواهد یافت. در ادامه همین تلاش‌هاست که امروز روزنامه نوبین «جامعه فردا» این امکان را یافته است تا به جرگه مطبوعات کشور بپیوندد و تولد خود را با آغاز جشن مطبوعات جشن بگیرد.

«جامعه فردا» روزنامه‌ای اصلاح‌طلب است که قصد دارد در فضای کنونی جامعه، نقشی تحلیلگر و منتقدانه در پیش بگیرد. نقشی برای اصلاح امور یا توجه به دغدغه‌های ملی، روشنفکران و خردورزان جامعه، دیری است که هم‌صدا با هم بر نقش تعیین‌کننده مطبوعات آزاد تأکید کرده‌اند و آن را لازمه

صلح ملی
هدف مطبوعات
متعهد به اصلاحات

• بهزاد نبوی •

مهرسوز

شروع انتشار روزنامه «جامعه فردا» را به فال نیک می‌گیرم و برای روزنامه‌نگاری که در آن قلم خواهند زد، آرزوی موفقیت دارم. موفقیت یک روزنامه فقط در قالب نبل به اهداف آن قابل ارزیابی است. اهداف، اگر نیک باشند و خیرخواهانه، حتی هنگامی که به بخشی از آنها دست می‌یابیم حس می‌شود موفقیت همراه خود دارند.

دوستانی از دست‌اندر کاران تحریریه «جامعه فردا» طی دیداری نسبت به چگونگی انتشار و چیستی مأموریت‌های روزنامه از من نظر خواستند. گفت‌وگویی میان ما شکل گرفت، آنچه می‌خوانید حاصل این گفت‌وگو است.

خوانندگان عزیز روزنامه را به مطالعه دقیق این متن دعوت می‌کنم. مسئولان نشریات معتدل و میانه‌رو را، اعم از اصلاح‌طلب و اصولگرا، به شعار «صلح دوقلویی ملی» و در واقع همان شعار «آشتی ملی» سرور گرامسی‌ام، رئیس دولت اصلاحات توجه می‌دهم.

اهداف نیک برای روزنامه‌نگاران چیست؟ مسلم است که این اهداف شخصی نیستند، بلکه آماج‌هایی اجتماعی هستند که یک گروه روزنامه‌نگار در مقابل خویش و فراراه رسانه‌شان قرار می‌دهند. من تلاش خواهم کرد تا این اهداف را از نگاه خودم و متناسب با موقعیت کنونی کشور شرح دهم.

برای این کار، ابتدا می‌خواهم عبارتی را در فرهنگ سیاسی کشورمان وضع کنم و از «صلح دوقلویی ملی» سخن بگویم. مراد من از صلح ملی در وضعیت دوقلویی، وضعیتی است که در آن مردم کشور فارغ از تمرکز روی اختلاف بین دیدگاه‌ها یا تفاوت جایگاه اجتماعی و سطح زندگی اعضای جامعه و حتی نامتوازن بودن توزیع قدرت، ناراضی‌هایی سیاسی و حتی اختلافات حل‌نشده و مزمنی که بین آنها وجود دارد، توافق می‌کنند تا برای دادن فرصت به تغییرات مسالمت‌آمیز سیاسی و اجتماعی، اصلاح روش‌های اداره جامعه و دور کردن کشور از تهدیدهای خارجی - که همیشه کم‌وبیش وجود دارند - روابط درونی خود را بر مبنای پذیرش یکدیگر به صورت دو فاکتو تنظیم کنند.

ادامه در صفحه ۳

هوشمندانه دیده شوید

سازمان مطالعات بازرگانی و توسعه بازار بایبی
۸۸۹۴۷۰۳۲-۸۸۹۴۷۰۷۵-۸۸۹۴۷۸۱۲